Neljapäev, 17. september 2020

P9_TA(2020)0227

ELi hoondefondi energiatõhususe potentsiaali suurendamine

Euroopa Parlamendi 17. septembri 2020. aasta resolutsioon ELi hoonete energiatõhususe potentsiaali suurendamise kohta (2020/2070(INI))

(2021/C 385/08)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut (ELi toimimise leping), eriti selle artiklit 194,

— võttes arvesse Euroopa sotsiaalõiguste sammast, mille Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon kuulutasid välja 17. novembril 2017 Göteborgis õiglase töö ja majanduskasvu teemalisel sotsiaaltippkohtumisel,

— võttes arvesse ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 21. istungjärgul (COP21) 12. detsembril 2015. aastal Pariisis sõlmitud kokkulepet (edaspidi „Pariisi kokkulepe“),

— võttes arvesse komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatist „Euroopa roheline kokkulepe“ (COM(2019)0640),

— võttes arvesse komisjoni 28. novembri 2018. aasta teatist „Puhas planeet kõigi jaoks. Euroopa pikaajaline strateegiline visioon, et jõuda jõuka, nüüdisaegse, konkurentsivõimelise ja kliimaneutraalse majanduseni“ (COM(2018)0773),

— võttes arvesse komisjoni 10. märtsi 2020. aasta teatist „Euroopa uus tööstusstrateegia“ (COM(2020)0102),

— võttes arvesse komisjoni 11. märtsi 2020. aasta teatist „Uus ringmajanduse tegevuskava puhtama ja konkurentsivõimelisema Euroopa nimel“ (COM(2020)0098),

— võttes arvesse komisjoni 20. septembri 2011. aasta teatist „Ressursitõhusa Euroopa tegevuskava“ (COM(2011)0571) ja selles välja kuulutatud „toote keskkonnajalajälge“,

— võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja 28. aprilli 2020. aasta eriaruannet 11/2020 „Ehitiste energiatõhusus: endiselt tuleb rohkem keskenduda kulutasuvusele“,

— võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 12. detsembri 2019. aasta järeldusi,

— võttes arvesse nõukogu 25. juuni 2019. aasta järeldusi energiasüsteemide tuleviku kohta energialiidus, et tagada energiasüsteemi ümberkujundamine ning energia- ja kliimaeesmärkide saavutamine aastaks 2030 ja pärast seda,

— võttes arvesse Amsterdami pakti, milles sätestatakse ELi linnade tegevuskava põhimõtted ja mis sõlmiti 30. mail 2016 toimunud linnaküsimuste eest vastutavate ELi ministrite mitteametlikul kohtumisel,

— võttes arvesse Euroopa säästvate linnade Leipzigi hartat, mis võeti vastu linnaarengu eest vastutavate ELi ministrite mitteametlikul kohtumisel 24.–25. mail 2007,

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiivi 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust ja mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiviga (EL) 2018/2002, millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust ([1]),

([1]) ELT L 328, 21.12.2018, lk 210.

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta direktiivi 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta, mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta direktiiviga (EL) 2018/844, millega muudetakse direktiivi 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta ja direktiivi 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust ([2]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiivi (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta ([3]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrust (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 ([4]).

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta direktiivi (EL) 2019/944 elektrienergia siseturu ühiste normide kohta ja millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL ([5]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta määrust (EL) 2019/943, milles käsitletakse elektrienergia siseturgu ([6]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2011. aasta määrust (EL) nr 305/2011, millega sätestatakse ehitustoodete ühtlustatud turustustingimused ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 89/106/EMÜ ([7]),

— võttes arvesse nõukogu 27. oktoobri 2003. aasta direktiivi 2003/96/EÜ, millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise ühenduse raamistik ([8]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiivi 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik ([9]),

— võttes arvesse nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta ([10]),

— võttes arvesse oma 15. jaanuari 2020. aasta resolutsiooni Euroopa rohelise kokkuleppe kohta ([11]),

— võttes arvesse oma 28. novembri 2019. aasta resolutsiooni kliima- ja keskkonnaalase hädaolukorra kohta ([12]),

— võttes arvesse oma 14. märtsi 2019. aasta resolutsiooni kliimamuutuste kohta – Euroopa pikaajaline strateegiline visioon, et jõuda jõuka, nüüdisaegse, konkurentsivõimelise ja kliimaneutraalse majanduseni kooskõlas Pariisi kokkuleppega ([13]),

— võttes arvesse oma 25. oktoobri 2018. aasta resolutsiooni alternatiivkütuste taristu kasutuselevõtu kohta Euroopa Liidus: aeg tegutseda! ([14]),

---

([2]) ELT L 156, 19.6.2018, lk 75.
([3]) ELT L 328, 21.12.2018, lk 82.
([4]) ELT L 328, 21.12.2018, lk 1.
([5]) ELT L 158, 14.6.2019, lk 125.
([6]) ELT L 158, 14.6.2019, lk 54.
([7]) ELT L 88, 4.4.2011, lk 5.
([8]) ELT L 283, 31.10.2003, lk 51.
([9]) EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1.
([10]) EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7.
([11]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0001.
([12]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0078.
([13]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0217.
([14]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0438.

Neljapäev, 17. september 2020

— võttes arvesse oma 6. veebruari 2018. aasta resolutsiooni puhta energia alase innovatsiooni kiirendamise kohta ([15]),

— võttes arvesse oma 13. septembri 2016. aasta resolutsiooni teema „Energiaturu uue korralduse suunas“ kohta ([16]),

— võttes arvesse oma 13. septembri 2016. aasta resolutsiooni ELi kütte- ja jahutusstrateegia kohta ([17]),

— võttes arvesse kodukorra artiklit 54,

— võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni arvamust,

— võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit (A9-0134/2020),

A. arvestades, et hoonete arvele langeb umbes 40 % kogu ELi energiatarbimisest ning 36 % süsinikdioksiidi heitkogustest ning seetõttu on nende põhjalik renoveerimine, sealhulgas etapiviisiline täielik renoveerimine väga oluline, et saavutada ELi 2050. aastaks seatud kasvuhoonegaaside netonullheite eesmärk;

B. arvestades, et hoonetesektor on suurim energiatarbija ELis ja 97 % ELi hoonetest ei ole energiatõhusad, sest igal aastal tehakse sügavat, sealhulgas etapiviisilist põhjalikku renoveerimist ainult 0,2 %-le ELi eluhoonetest, ning arvestades, et üle 94 % praegustest hoonetest on 2050. aastal endiselt kasutuses ning suurem osa siis meie kasutuses olevatest kodudest, koolidest ja büroodest on selleks ajaks juba ehitatud;

C. arvestades, et umbes 60 % leibkondade energiatarbimisest kulub ruumide ja vee soojendamisele, kuna ELi hoonetest pooltes on enne 1992. aastat paigaldatud individuaalsed katlad, mille maksimaalne kasutegur on 60 %, ning 22 % individuaalsetest gaasikateldest, 34 % elektrilistest otsekütteradiaatoritest, 47 % õliküttekateldest ja 58 % söekateldest on oma tehnilise kasutusea ületanud;

D. arvestades, et renoveerimismäära tõstmine peaaegu 3 %-ni ja 210 miljoni olemasoleva hoone renoveerimine võib luua kuni 2 miljonit töökohta ([18]) ehitussektoris, mis annab ligikaudu 9 % liidu SKPst ja on pärast COVID-19 kriisi majanduse elavdamise strateegia oluline osa, ning see võib toetada puhast majandust kui üht osa Euroopa rohelisest kokkuleppest;

E. arvestades, et ELi hoonefondi vaatluskeskus (BSO) täidab peamist rolli ELi hoonete üldise energiatõhususe jälgimisel ja parandamisel usaldusväärsete, järjepidevate ja hõlpsasti võrreldavate andmete kaudu;

F. arvestades, et ELi hoonete energiatõhususe tõstmiseks võetavad meetmed võivad parandada kõigi kodanike elukvaliteeti, mistõttu põhiülesanne on leevendada hinnanguliselt 50 miljoni energiaostuvõimetuse all kannatava ELi leibkonna koormust, vähendada energiaarveid ning võimaldada kõigile inimestele mugav, taskukohane ja energiatõhus eluase;

([15]) ELT C 463, 21.12.2018, lk 10.
([16]) ELT C 204, 13.6.2018, lk 23.
([17]) ELT C 204, 13.6.2018, lk 35.
([18]) Ürge-Vorsatz, Diana, Tirado-Herrero, Sergio, Fegyverneky, Sándor, Arena, Daniele, Butcher, Andrew ja Telegdy, Almos. *Employment Impacts of a Large-Scale Deep Building Energy Retrofit Programme in Hungary (Hoonete energiamajanduse suuremahulise põhjaliku renoveerimise mõju tööhõivele Ungaris)*, 2010; Janssen, Rod and Staniaszek, Dan. *How Many Jobs? (Kui palju töökohti?) A Survey of the Employment Effects of Investment in Energy Efficiency of Buildings (Uuring hoonete energiatõhususse tehtavate investeeringute mõjust tööhõivele)*, Energiatõhususe tööstusfoorum, 2012.

G. arvestades, et Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) hinnangul veedavad inimesed umbes 90 % ajast elu- ja muude hoonete siseruumides ning et igal aastal sureb siseõhu halva kvaliteedi tõttu enneaegselt üle poole miljoni eurooplase ([19]), ning et akende kaudu tuulutamine parandab ruumide õhukvaliteeti ja valgustatust ning muudab kodud tervislikumaks, mis on eriti praeguse COVID-19 kriisi ajal muutunud keskseks küsimuseks;

H. arvestades, et Euroopa Parlament nõudis energiatõhususe direktiivi ja hoonete energiatõhususe direktiivi muutmist kooskõlas ELi ulatuslikumate kliimaeesmärkidega, ja nende rakendamise tõhustamist siduvate riiklike sihtmärkide abil ([20]);

I. arvestades, et hoonete energiatõhusaks muutmiseks ning liidu 2030. aasta energiatõhususe eesmärgi täitmiseks tuleb ELi hoonete renoveerimisse investeerida üle 282 miljardi euro ning sellele peab lisanduma arukas kombinatsioon kehtivate poliitikameetmete rangest rakendamisest, uutest poliitilistest algatustest, et halvimate tõhususnäitajatega hooned järk-järgult kasutuselt kõrvaldada, piisavatest rahastamismehhanismidest ja investeeringutest uuenduslikesse lahendustesse;

J. arvestades, et integreeritud renoveerimisprogrammid peavad olema terviklikud, seadma esikohale energiatõhususe ja keskenduma laiemalt linnaosade ökosüsteemidele, sisaldama üksikhoonete energiatarbimise piiramise kõrgeid eesmärke ning tuginema parimatele tavadele ja koosnema järgmisest kolmest põhisambast:

a) ehituste tüpoloogia ja ehitusmaterjalid, st nõutakse põhjalikke teadmisi hoonete vanuse, kasutamise ja ehitusviisi ning nende energiasäästupotentsiaali kohta ja kogu renoveerimise käigus kasutatavate materjalitüüpide kirjeldusi, sealhulgas nende mõju olelusringile;

b) säästvate energiaallikate, nimelt kohapealse ja ümbruskonnast pärit taastuvenergia, sealhulgas kaugkütte- või jahutussüsteemide pakkumine ja kättesaadavus, või hoonete soojuse salvestamise võimaluste, sõidukite ühendamise (vehicle-to-X) teenuste ja muude sektorite lõimimist võimaldavate paindlike võimaluste kasutamine;

c) kasu kogukonnale/ühiskonnale, nimelt kohalike kogukondade kaasamine kõigisse energiasüsteemide renoveerimise projektidesse ja programmidesse, et lahendada sellised probleemid nagu energiaostuvõimetus, tehniliste ja/või rahaliste vahendite puudumine ja teabelüngad;

K. arvestades, et selle kolmesambalise lähenemisviisi rakendamine tagab, et integreeritud renoveerimisprogrammide väljatöötamisel ja rakendamisel keskendutakse sellistele laiematele hüvedele, mida saab inimestele ja kogukondadele pakkuda energiasüsteemide renoveerimise kaudu (näiteks energiatõhusus, vastupidavus kliimamuutustele, tööstuse konkurentsivõime, kestlikkus, sotsiaalne kaasatus ja juurdepääsetavus);

Linnaosad ja kogukonnad

1. rõhutab linnaosade, kogukondade ja teiste osalejate, näiteks kohalike ja piirkondlike ametivõimude ja VKEde rolli integreeritud renoveerimisprogrammides kui renoveerimistegevuse terviklikus käsitluses, mille eesmärk on saavutada vastavalt hoonete energiatõhususe direktiivile aastaks 2050 ehitussektori suur enegiatõhusus ja kliimaneutraalsus;

2. nõuab, et ehitus- ja renoveerimispoliitika peab olema terviklik ja kaasav, aitama saavutada ELi kliimaeesmärke, hõlmama integreeritud renoveerimisprogramme, mis ühendavad endas kohalikud väärtusahelad, sotsiaalteenused ja taskukohasuse, aruka valmisoleku, piisaval tasemel tervisliku siseruumide õhu ja keskkonna kvaliteedi, liikuvuse ja hoonete

([19]) Maailma Terviseorganisatsioon, 2018. *Kodumajapidamiste õhu ja välisõhu saastatus põhjustab Euroopa piirkonnas aastas üle poole miljoni enneaegse surma.*

([20]) Euroopa Parlamendi 15. jaanuari 2020. aasta resolutsioon Euroopa rohelise kokkuleppe kohta, (Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0005).

Neljapäev, 17. september 2020

tehnilised, tööstuslikud ja energiatõhususfunktsioonid; see peab võimaldama kohapeal või lähikonnas taastuvenergia tootmist ja vahetamist ning paindlikku nõudlust, samuti lähedalasuvate tööstusrajatiste jääksoojuse ja jääkkülma ärakasutamist, ning hõlmama kohalikke transpordivõrgustikke või, kui see on kestlik võimalus, siis veeteid;

3. rõhutab kodanike olulist rolli eluhoonete renoveerimisel, ning et tähtis on luua tõhusad vahendid ja parimad tavad ning teha kohalikul tasandil kättesaadavaks kogu võimalik teave ja teadmised, sealhulgas tarbijale pakutavate tehnoloogiliste võimaluste (st arukate arvestite) kohta; rõhutab lisaks rolli, mida energiakogukonnad juba täidavad kodanike kokkutoomisel, teavitamisel ja kaasamisel, nii et nad saaksid alustada ise renoveerimist ja/või taastuvenergia tootmist, ning nõuab selliste käsitluste laiendamiseks terviklikku poliitikameetmete paketti;

4. palub komisjonil uurida linnaosade keskklassistumise ja üürnike renoveerimise eesmärgil väljatõstmise mõjusid, soolist ebavõrdsust ja enamohustatud kodanike olukorda; on seisukohal, et lisaks regulatiivsetele kaitsemeetmetele võiks kogukondlik lähenemisviis aidata säilitada senised kogukonnad ning luua stiimuleid, mis on olulised energiatõhususe maksimeerimiseks ning vajalike era- ja avaliku sektori investeeringute võimendamiseks; rõhutab vajadust toetada kõige ohustatumaid kodanikke, võimaldades neile juurdepääsu inimväärsetele elamistingimustele, mugavustele ja tervisele, ning rõhutab sotsiaaleluruumide tähtsust;

5. toonitab asjaolu, et hoonete omandiõigus, üüriseadused, koduomanike ja üürnike arv, investeerimisvõimalused, eluasemetoetuse kavad, ilmastikutingimused ja energiasüsteemid on liikmesriigiti erinevad; on veendunud, et nn renoveerimislaine strateegias tuleb arvestada iga liikmesriigi eritingimustega ja teha seda kooskõlas lõimitud riiklike energia- ja kliimakavadega; rõhutab eriti, et renoveerimine ei tohiks panna üürnikele talumatut üürikulude koormat;

6. toonitab energiaostuvõimetuse ulatust kogu ELis, mis mõjutab hinnanguliselt kuni 50 miljonit leibkonda ([21]); usub, et renoveerimislaine ja sellega seotud eelseisvate algatuste üheks põhieesmärgiks peaks olema energiaostuvõimetuse kaotamine ning kõigile tervislike ja ohutute elutingimuste tagamine; väljendab heameelt komisjoni kavatsuse üle pöörata erilist tähelepanu energiaostuvõimetute leibkondade elamute renoveerimisele ning rõhutab, kui oluline on võtta energiasäästumeetmeid ning edendada energiatõhusaid tarbimis- ja käitumisharjumusi; rõhutab, et avalik sektor peab selles valdkonnas teed näitama;

7. juhib tähelepanu ühtsete kontaktpunktide kohesele edukusele hoonete energiasüsteemide renoveerimisel, kuna need on klientide jaoks läbipaistvad ja kättesaadavad nõustajad, soodustavad projektide ja kopeeritavate mudelite ühtekoondamist, teavitavad kolmandate isikute pakutavast rahastamisest, koordineerivad ja toetavad renoveerimist ja suurendavad omavalitsuste suutlikkust ning võimaldavad kogu protsessi vältel kohalike osalejate – energiakogukondade, tarbijaorganisatsioonide, kohalike ettevõtjate (sealhulgas ehitusettevõtjate) ühenduste ja elamuühistute aktiivset kaasamist;

8. tuletab meelde, et praeguste hoonete energiatõhususe valdkonnas konkreetsete tulemuste saavutamiseks on vaja nii avaliku kui ka erasektori jõupingutusi; rõhutab vajadust ühtse kontaktpunkti nõustamisteenuseid mitte ainult luua, vaid neid ka pikaajaliselt käigus hoida, et suunata pidevalt turule projekte, sealhulgas väikesemahulisi projekte; usub, et piirkondlikul või kohalikul tasandil ühtse kontaktpunkti loomine tagab parema juurdepääsu rahastamismehhanismidele;

9. tervitab Euroopa rohelises kokkuleppes sisalduvat ettepanekut avatud platvormide kohta; rõhutab, et need peavad olema läbipaistvad, mitmetasandilised ja kaasavad, hõlmama väga erinevaid sidusrühmi ja võimaldama ületada ehitussektori killustatust; tuletab meelde, et need platvormid peavad teenima eesmärki saavutada 2050. aastaks hoonete suur energiatõhusus ja süsinikuneutraalsus, ja usub, et need peaksid olema vahend, millega kaotada renoveerimist takistavad tegurid, kaasata kodanikke ja tagada üksmeel kogukonna vajaduste suhtes;

([21]) Komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatis „Euroopa roheline kokkulepe“ (COM(2019)0640).

10. toonitab, et oma mõju maksimeerimiseks peaksid piirkondlikud platvormid seadma mõõdetavad eesmärgid, püüdma koostada tegevuskavad ja vahetama korrapäraselt teavet olemasolevate energiatõhususe direktiivi, hoonete energiatõhususe direktiivi ja taastuvenergia direktiivi ([22]) kooskõlastatud tegevusplatvormide ning liikmesriikides olemasolevate asutuste ja organitega; on veendunud, et need platvormid aitavad olulisel määral ellu viia hoonete integreeritud renoveerimisprogramme ning aitavad liikmesriikidel teostada oma pikaajalisi renoveerimisstrateegiaid;

11. võtab teadmiseks Saksamaa eesistumise ajal vastu võetava uue Leipzigi harta ja jagab seisukohta, et linnadel on kasvuhoonegaaside heitkoguste järsul vähendamisel ja energiatõhususe suurendamisel otsustav roll; on seisukohal, et hoonete renoveerimine toetab (vastupidavate linnaosade kaudu) suuresti nende eesmärkide saavutamist ja edendab samas õiglasi, keskkonnahoidlikke ja tootlikke linnu; kutsub Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariiki Saksamaad, komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et linnad varustataks renoveerimismeetmete jaoks vajalike ja vahetult kättesaadavate rahastamisvahenditega, arvestades eriti majanduse elavdamise vajadust;

12. kutsub komisjoni üles võtma vastu poliitika, millega hõlbustatakse liikmesriikide integreeritud renoveerimisprogramme kogukondade ja piirkondade tasandil, nähakse ette põhjalik, sealhulgas etapiviisiline põhjalik renoveerimine ning võetakse kaasaval ja interaktiivsel viisil arvesse hoonete vajadusi; rõhutab võimalust tagada integreeritud renoveerimisprogrammide kaudu rohkem kohalikke ja lähikonna taastuvenergia lahendusi või tarbimiskaja mehhanisme; palub komisjonil tõhustada tööd energia- ja kliimaküsimusi käsitleva linnapeade pakti ning ELi linnarahastu alal; rõhutab sellega seoses ka linnade tegevuskava ja linnapartnerluse suurt tähtsust;

13. kutsub liikmesriike üles andma kohalikele haldusasutustele volitused integreeritud renoveerimisprogrammide teostamiseks linnaosa ja kogukonna tasandil ja kodanikukeskse moel, ühendades renoveerimise Euroopa materiaalse ajaloopärandi (hoonete ja monumentide) säilitamisega, ning nõudma kohalikelt omavalitsustelt tagasisidet saavutatud tulemuste kohta ning parimate tavade kohta tulevase riikliku poliitika kujundamiseks;

14. kutsub liikmesriike üles looma raamistikku lahknevatest stiimulitest ülesaamiseks, näiteks täpse teabe, asjakohaste stiimulite ja tõhusa jõustamise kaudu ([23]), ning pöörama piisavalt tähelepanu energiaostuvõimetutele perekondadele ja kogukondadele vastava õigusraamistiku kaudu, et vältida renoveerimise eesmärgil väljatõstmisi; selleks võiks näiteks nõuda, et neile reserveeritaks piisav osa põhjalikult renoveeritud hoone põrandapindadest, või seada integreeritud renoveerimisprogrammide kavandamisel esikohale suurema energiatarbimise või energiakuluga hooned, ning piirata üüritõusu, tingimusel et see takista hoonete energiatõhusaks renoveerimist;

15. kutsub komisjoni üles looma kodanike juhitud renoveerimisprojektide tugiteenust ning andma liikmesriikidele rakendussuuniseid, mis käsitlevad elektrituru direktiiviga ([24]) ja taastuvenergia direktiiviga energiakogukondadele ette nähtud tugiraamistiku ja võrdsete võimaluste kontseptsioone, et tagada projektide edukas rakendamine ja täielikult tunnustada kodanike juhitud energiaprojektidest saadavat kasu;

16. palub komisjonil viivitamata käivitada tema teatises Euroopa rohelise kokkuleppe kohta osutatud platvormid, ning lisada need platvormid keskse prioriteedina integreeritud renoveerimisprogrammidesse; rõhutab, et integreeritud renoveerimisprogrammidele tuleks lisada ELi algatused, et kooskõlas hoonete energiatõhususe direktiivis kehtestatud kohustustega tutvustada programmide korratavuse ning suutlikkuse, valdkondliku integratsiooni ja energiaostuvõimetute kogukondade kaitsemeetmete levitamise parimaid tavasid;

([22]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2002, millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust (ELT L 328, 21.12.2018, lk 210). Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/844, millega muudetakse direktiivi 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta ja direktiivi 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust (ELT L 156, 19.6.2018, lk 75). Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

([23]) Castellazzi, L., Bertoldi, P., Economidou, M., *Overcoming the split incentive barrier in the building sectors: unlocking the energy efficiency potential in the rental & multifamily sectors (Lahknevatest stiimulitest ülesaamine ehitussektoris. Üüri- ja korterelamute energiatõhususpotentsiaali vallandamine)*. Luxembourg, Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2017. https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC101251/ldna28058enn.pdf

([24]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/944 elektrienergia siseturu ühiste normide kohta ja millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL (ELT L 158, 14.6.2019, lk 125).

Neljapäev, 17. september 2020

Rahastamine

17. rõhutab, et algsed investeeringukulud, keerulised rahastamisskeemid, huvide lahknemine (omaniku ja üürniku dilemma), keskmine või pikk tasuvusaeg, õiguslikud ja halduslikud takistused, sealhulgas mitme omanikuga hoonete korral, kehtivate toetuste korraldus ning prognoositava pikaajalise poliitikaraamistiku puudumine pärsivad tõsiselt investeeringuid;

18. rõhutab, et seoses COVID-19 pandeemiast taastumisega ja selle mõjuga avaliku ja erasektori rahandusele tuleks hoonete suure energiatõhususe ja süsinikuneutraalsuse saavutamiseks rahastamiskavades stimuleerida ja lugeda prioriteetseks põhjalikud, sealhulgas etapiviisilised põhjalikud renoveerimised, mille eesmärk on saavutada 2050. aasta kliimaneutraalsuse eesmärgid, seda koos piisavate stiimulite ja sihteesmärkidega; peab seda kindlalt hoonete renoveerimise kestlikeks pikaajalisteks investeeringuteks lugemise eeltingimuseks; toonitab sellega seoses kulutõhususe näitajate, sealhulgas kaasneva kasu tähtsust;

19. juhib tähelepanu sellele, et liikmesriigid peaksid esitama selged suunised, visandama mõõdetavad ja sihipärased meetmed ning edendama rahastamise võrdset kättesaadavust, sealhulgas riigi hoonetefondi halvimate näitajatega segmentide, energiaostuvõimetute tarbijate, sotsiaalelamute ja lahknevatest stiimulitest mõjutatud leibkondade jaoks, võttes samal ajal arvesse taskukohasust;

20. rõhutab, et koduomanikke, eriti kui nad on madala sissetulekuga ja energiaostuvõimetud, elamuühistuid ja -kooperatiive, riiklikke eluasemepakkujaid ja kohalikke omavalitsusi tuleks nende hoonete ja hoonestatud keskkonna kliimakindlaks muutmisel toetada, näiteks toetuste või rahastamisvahendite kaudu, mis täiendavad rahastamist mitmeaastasest finantsraamistikust, riigieelarvetest ja erasektori allikatest;

21. on seisukohal, et kõigis asjaomastes ELi fondides tuleb lugeda esmatähtsaks energiatõhususe renoveerimise rahastamine, samuti on vaja tugevat koordineerimist, et saavutada koostoimed, hõlbustada segarahastamist, koondada projekte ja luua projektiregistrid, et tagada rahaliste vahendite õigeaegne kasutamine; kutsub finantsasutusi üles eraldama olulisel määral vahendeid suutlikkuse suurendamisele ja tehnilisele abile; toonitab, et saavutamaks 2050. aastaks hoonete põhjaliku renoveerimisega nende suurt energiatõhusust ja süsinikuneutraalsust, on lisaks pidevale ja stabiilsele Euroopa, riigi ja piirkondliku tasandi rahastamisele ja erainvesteeringutele vaja igal aastal eraldada ELi toetusmeetmetega veel vähemalt 75 miljardit eurot; palub kaasseadusandjatel ELi majanduse elavdamise kava raames tagada vajalik rahastamine, kindlasti ka selleks, et abistada neid ühiskonnaliikmeid, kes renoveerimisest kõige enam kasu saavad;

22. tunneb heameelt järeldustest, mis näitavad, et väga energiatõhusate hoonete puhul tekib hinnalisa, mis tagab hoonete omanikele investeeringutasuvuse ([25]), kuid tunnistab vajadust vähendada üldiselt eluaseme-, ehitus- ja renoveerimiskulusid;

23. rõhutab vajadust tagada piisav ja lihtne juurdepääs laenudele ja rahastamisele, et aidata VKEsid, kogukondi ja perekondi olemasolevate hoonete vajalike renoveerimistööde tegemisel;

24. väljendab heameelt selliste mitmesuguste hoonete renoveerimise rahastamise võimaluste üle nagu nn rohelised subsiidiumid ning maksu- ja laenusoodustused; tunnistab Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide (ESIF) rolli energiatõhususe projektide rahastamisel ja energiatõhususe määratlemisel perioodi 2021–2027 regionaalarengu erieesmärgina; toonitab Euroopa Investeerimispanga grupi rolli selliste laenude, tagatiste ja rahastamisvahendite pakkumisel nagu näiteks energiatõhususe erarahastamine (PF4EE) ja arukate hoonete aruka rahastamise tagatisvahend, samuti InvestEU fondi raames, mis võimaldab rahastada ka sotsiaaleluruumide renoveerimise projekte;

([25]) Hyland, Marie, Lyons, Ronan, Lyons, Sean. *The value of domestic building energy efficiency – evidence from Ireland (Kodumaise ehitustegevuse energiatõhususe väärtus Iirimaa näitel). Energy Economics*, 40. kd., 2012; Mangold, Mikael, Österbring, Magnus, Wallbaum, Holger, Thuvander, Liane, Femenias, Paula, *Socio-economic impact of renovation and retrofitting of the Gothenburg building stock (Göteborgi hoonete renoveerimise ja moderniseerimise sotsiaal-majanduslik mõju). Energy and Buildings*, 123. kd, 2016.

25. juhib tähelepanu sellistele liikmesriikide headele tavadele nagu ELi heitkogustega kauplemise süsteemi tulude kasutamine ja segarahastamine, tagades seejuures madala sissetulekuga leibkondade vajaduste tunnustamise ning kasutades ELi piirkondadele ette nähtud summasid tagatiste ja käibefondidena; rõhutab, et õiglase ülemineku fondi kaudu on võimalik rahastada koolitusi taastuvenergia ning energia- ja ressursitõhususe valdkonnas;

26. rõhutab vajadust suurendada vahendite kasutamise määra tõkete kõrvaldamise abil, eriti tehnilise abi, kriteeriumide lihtsustamise ning teiste fondidega koos toimuva segarahastamise lihtsustamise kaudu; peab kahetsusväärseks, et Euroopa kohaliku energiaabi fondi (ELENA) projektid on endiselt suured, ning märgib, et väiksemad projektid ja kogukondlikud projektid vajavad täiendavat toetust ja ühtekoondamist; leiab, et ELi linnarahastu võib olla väga võimas toetusmehhanism linnadele integreeritud renoveerimisprogrammide väljatöötamiseks ning seda tuleks jätkata ja anda toetust ka väiksematele projektidele;

27. tunnistab teadus- ja uuendustegevuseks antavate toetuste tähtsust; peab vajalikuks tagada integreeritud renoveerimisprogrammide pidev ja stabiilne rahastamine nii Euroopa kui ka riiklikest allikatest ning ilma erinevatest eelarve kavandamise meetmetest tingitud katkestusteta;

28. leiab, et liikmesriigid peavad tagama, et kõigist integreeritud renoveerimisprogrammidest eraldataks vahendeid kaitsetumate ja madala sissetulekuga leibkondade energiaostuvõimetuse ning neid segavate tehniliste ja taristust tingitud tõkete kõrvaldamiseks, nii et nad saaksid nautida piisavat, tervislikku ja energiatõhusat eluaset ja osaleda naabruskonna renoveerimisprogrammides; nõuab parimate tavade väljatöötamist ja jagamist selliste uuenduslike rahastamisvahenditega nagu ehituse rahastamine ja kavad, sealhulgas energiatõhususe hüpoteegid, EuroPACE'i laenud ja REnOnBilli laenud;

29. märgib nii piirkondlike omavalitsuste kui ka Euroopa Investeerimispanga rolli rahalise toetuse andmisel avaliku sektori laenude kaudu, mis motiveerivad kommertspanku, pensionifonde ja erasektorit, eelkõige VKEsid, investeerima rohkem hoonete renoveerimisse, näiteks avaliku sektori laenutagatiste ja uuenduslike rahastamismeetodite kaudu;

30. tunnistab uute ärimudelite, näiteks energiatõhususe lepingute, kodanike juhitud renoveerimise, energiakogukondade ja energiateenuseid osutavate ettevõtjate võimalikku rolli renoveerimistegevuses ning eriti sotsiaaleluasemete, elamuehitusega tegelevate ettevõtjate ja ettevõtlusparkide bilansivälise rahastamise tähtsust; rõhutab vajadust siduda rahastamise määr saavutatud energiatõhususe tasemega, nagu nõutakse hoonete energiatõhususe direktiivis, ja soovitab anda plussenergiahoonetele lisatoetust; nõuab tungivalt, et komisjon annaks välja paketi „Puhas energia kõigile eurooplastele" asjakohaste sätete rakendussuunised, eelkõige selleks, et luua tugiraamistik, millega nõutakse korrapäraseid konsultatsioone turu vajaduste mõistmiseks ning soovitatakse era- ja avaliku sektori vahendite ühendamist, selgeid lepinguvorme ja spetsiifilisi hankemenetlusi lisaselgitustega hoonete tõhususega seotud riiklike investeeringute korrektse arvestamise kohta;

31. palub komisjonil kooskõlas energiatõhususe direktiiviga karmistada energiatõhususe eesmärke ning alustuseks suurendada nõuetekohase mõjuhinnangu alusel ja prognoositaval viisil 2030. aasta peaeesmärki, pakkuda välja hoonete renoveerimise aastased miinimummäärad ning poliitikameetmed, millega tagataks põhjalik, sealhulgas etapiviisiline põhjalik renoveerimine, soodustataks investeeringute tegemist ja tagataks nende stabiilsus;

32. nõuab Euroopa institutsioonidelt selle tagamist, et nõuetekohase vahendite kasutamise määra tagamiseks seataks uue mitmeaastase finantsraamistiku vastavates fondides prioriteediks energiatõhususe ja hoonete renoveerimise, sealhulgas tehnilise abi sihtotstarbelised summad koos selgete tingimuste ja ajakavadega; rõhutab, et elamute energiatõhusaks renoveerimise käivitamiseks on olulised ELi investeeringutagatised, rahastamisallikate ühendamine ja toetuste komponendid; tunnistab Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi (mille asendab programm „InvestEU") tähtsust ja edukat mudelit; nõuab InvestEU jätkusuutliku taristu komponendi raames hoonete energiatõhususe rahastamise prioriteetseks lugemist ja sihtotstarbeliste summade reserveerimist energiatõhususele kui regionaalarengu erieesmärgile, mis peab kajastuma vastavates liikmesriikide ja komisjoni vahelistes partnerluslepingutes;

33. palub, et komisjon kõrvaldaks 2021. aastaks hoonete integreeritud renoveerimiseks ette nähtud piirkondlike fondide kõrgema kasutusmäära saavutamist takistavad rahalised ja mitterahalised tõkked;

Neljapäev, 17. september 2020

34. nõuab, et suurendataks Euroopa kohaliku energiaabi fondi (ELENA) ja Euroopa Investeerimispanga suutlikkust anda kohalikele ametiasutustele kohandatud ja vahetut tehnilist ja finantsabi ning anda liikmesriikidele seoses majanduse COVID-19 pandeemia järgse elavdamise kavadega konkreetseid suuniseid;

35. palub komisjonil uurida, kas on võimalik suunata heitkogustega kauplemise süsteemi tulusid energiatõhususmeetmetesse, näiteks hoonete renoveerimisse koos kõikumiste vastaste kaitsemehhanismidega, ning kas oleks võimalik eraldada ELi tasandil osa enampakkumiste tuludest; kutsub Euroopa Investeerimispanka ja riikide finantsasutusi üles toetama projektide arendajaid kogu projektitsükli vältel ja kehtestama kindla toetusemäära, mis muudaks renoveerimise kodanikele atraktiivseks ja taskukohaseks;

36. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles looma paindlikke mudeleid, et luua hoonete energiatõhususe rahastamise erinevate finantsprogrammide ja -vahendite koostoimet; lisaks nõuab, et kooskõlas Euroopa Kontrollikoja aruandega ([26]) võetaks hoonete energiatõhusaks renoveerimisel kasutusele kulutõhusust tähtsustav lähenemisviis; soovitab hoolikalt jälgida rakenduskavade kulutõhusust, mis põhineb kuludel kokkuhoitud CO_2 ühiku kohta; on lisaks veendunud, et komisjon peaks tagama, et riiklikud haldusasutused järgiksid ELi raha renoveerimisprojektidele andmisel kulutõhususe ja energiasäästu tõhususe põhimõtet;

37. kutsub komisjoni üles täiendavalt hõlbustama arukal ja kestlikul rahastamisel avaliku ja erasektori partnerluste kasutamist (nagu PF4EE) ning määrama kindlaks võimalikud kohalikud investeerimiskontseptsioonid;

38. palub komisjonil vaadata läbi ELi riigiabi eeskirjad, muu hulgas väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete (VKE) investeeringute osas, et luua energiatõhususe meetmete tugiraamistik ja edendada integreeritud renoveerimisprogramme, sealhulgas kaugküttesüsteemide paigaldamist või renoveerimist lihtsustatud menetluste ja piisavate künniste abil, samuti fossiilkütustel töötavate ja vähetõhusate küttesüsteemide lammutuskavasid, kui need süsteemid asendatakse individuaalsete või kollektiivsete taastuvenergiapõhiste seadmetega, või üleliigsete küttesüsteemide lammutuskavasid; rõhutab siiski, et igasugune ELi riigiabi eeskirjade läbivaatamine peab eelkõige soodustama võrdset kohtlemist ja suuremat konkurentsi;

Ehitustehnoloogia ja -materjalid

39. rõhutab vajadust vähendada kulusid ning kiirendada kestuse, tõhususe, töökindluse ja lõimimise saavutamist, et suurendada integreeritud renoveerimisprogramme, luues selleks avatud ja konkurentsivõimelised renoveerimisturud ja tööstuslikult toodetud säästvad eelvalmistatud komponendid ning tunnistades olemasolevate tehnoloogiate potentsiaali taastuvate energiaallikate integreerimisel ehitusmaterjalidesse, mida saab olemasolevate hoonete renoveerimisel kasutada multifunktsionaalsete elementidena, ning tegeleda seeria- ja piirkonnaviisilise renoveerimisega; rõhutab mujal toodetud valmiskomponentide rolli tööde kiirendamisel, laiendamisel ja kulutõhususe tõstmisel; märgib, et liikmesriikides on olemas mitmesuguste erinevate hoonesegmentide renoveerimise parimad tavad, mida tuleb nüüd tulemuste saavutamiseks jäljendada ja laiemalt kasutusele võtta; rõhutab selle valdkonna ulatuslikumatest teadusuuringutest saadavat kasu;

40. toonitab paindlikkuse olulisust renoveerimis- ja ehitustehnoloogiate valimisel; on veendunud, et kõiki olemasolevaid tehnoloogiaid tuleks rakendada eesmärgipõhiselt, et kiirendada hoonete CO_2-heite vähendamist; toonitab, et taastuvenergia kasutamisel on CO_2-heite vähendamisel keskne tähtsus; rõhutab CO_2-heiteta ja integreeritud ladustamisega kaugkütte ja -jahutuse tähtsust paremini ühendatud ja lõimitud kogukondade jaoks; palub seetõttu komisjonil ja liikmesriikidel aktiivselt edendada ja stimuleerida taastuvenergia täielikku integreerimist ehitussektorisse;

41. kutsub komisjoni üles toetama energiatõhusate ehitusmaterjalide teadus- ja arendustegevuse programme ning sotsiaalset olukorda silmas pidades nõuab, et maapiirkondades ja kaugemates piirkondades võetaks kasutusele vähem kulukad taastuvenergiapõhised küttesüsteemid; juhib tähelepanu Taani kogemustele kütte CO_2-heite vähendamisel kogukonna omanduses olevate päikesesoojusel, soojuspumpadel ja biomassil töötavate kaugküttevõrkude abil;

([26]) Euroopa Kontrollikoja 28. aprilli 2020. aasta eriaruanne 11/2020 „Ehitiste energiatõhusus: endiselt tuleb rohkem keskenduda kulutasuvusele“. https://www.eca.europa.eu/et/Pages/DocItem.aspx?did=53483

42. rõhutab vajadust teavitada ja motiveerida tarbijaid asendama vanad, vähetõhusad kütte- ja jahutustehnoloogiad kaasaegsete, ülitõhusate ja taastuvenergiapõhiste lahendustega, seda eriti asendamisotsuste tegemisel, kuid tunnistab, et praegu on fossiilkütused ja eriti maagaas hoonete kütmiseks vajalikud; palub komisjonil ja liikmesriikidel esitada ringmajandusega kooskõlas olevaid utiliseerimisettepanekuid ning asendamise kiirendamiseks kasutada tõhususmärgistust ja rutiinsete kontrollide käigus pakutavat nõustamist; kutsub liikmesriike üles koostama oma lõimitud riiklike energia- ja kliimakavade raames tegevuskavad fossiilkütust kasutavate kütte- ja jahutustehnoloogiate väljavahetamiseks;

43. juhib tähelepanu Euroopa liidripositsioonile integreeritud päikeseenergia arendamisel; teeb ettepaneku tunnustada taastuvenergia tehnoloogiaid üldiselt peamise strateegilise väärtusahelana, ning soovitab järgmise renoveerimislaine jaoks Euroopa katusele paigaldatavate päikesepaneelide programmi;

44. toonitab, et energiatõhususe primaarsuse põhimõte tuleb lõimida kõigisse meetmetesse ja tegevuspoliitikatesse, seda ka kütmiseks, jahutuseks, vee soojendamiseks ning valgustuseks ja ventilatsiooniks kuluva energiatarbe vähendamisel, ning lisaks tuleb elektrifitseerida jääknõudlus taastuvenergia abil koos soojuspumpade või tõhusate kaugkütte- ja -jahutussüsteemidega, ning tegeleda koormuse reguleerimise ja paindlikkuse küsimustega;

45. juhib tähelepanu vajadusele kõrvaldada tõkked ja parandada juurdepääsu võrkudele koos muu hulgas vajadusega ühtlustada ja muuta VKEde jaoks lihtsamaks loamenetlused; rõhutab vajadust kavandada integreeritud renoveerimisprogramme koostoime saavutamiseks, näiteks seoses hoonete juurdepääsetavuse, seismilise ja tuleohutuse, elektriseeritud liikuvuse (muu hulgas elektrisõidukite laadimist võimaldavate kaablite eelpaigaldamine) ja hoonete kliimamuutustele vastupidavuse parandamisega, sealhulgas luues haljasalasid ning rohekatuseid ja -seinu, mis aitavad tõhustada veemajandust ja suurendada linnade bioloogilist mitmekesisust;

46. tuletab meelde, et hoonete projekteerimisel, ehitusmaterjalide valimisel, ehitamisel, renoveerimisel ja kasutamisel tuleks arvesse võtta tuleohutuse küsimusi, et parandada tulekahjude ennetamist, avastamist ja kiiret kustutamist, evakueerimist, hoonete sektsioonideks eraldamist, struktuurset vastupidavust ja tuletõrjet; samuti tuleks arvesse võtta projekteerimise, ehitamise ja renoveerimisega tegelevate spetsialistide pädevusi;

47. on seisukohal, et energiatõhusad hooned peaksid olema tervislikud, suhteliselt odavad, ohutud ja kestlikud; rõhutab kasutatud energia, hoonete kestlikkuse, ressursitõhususe, mugava sisetemperatuuri, tervisliku sisekliima ja ringmajanduse põhimõttele vastavate olelusringi käsitluste tähtsust, ning vajadust koostada tervikliku ja lõimitud käsitluse alusel kestliku hoonestuse strateegia; sellega seoses märgib, kui oluline on kasutada hoonete projekteerimisel passiivseid ja looduslikke elemente, ning juhib tähelepanu hoonete välispindade kasutamises peituvatele tohututele võimalustele muuta hooned detsentraliseeritud taastuvenergia tootjateks ning sellega säästa maad ja maastikke;

48. rõhutab ehitus- ja lammutusjäätmete vähendamise ja nõuetekohase majandamise vajadust; märgib, et elanike ja töötajate tervise ning keskkonna kaitsmise eesmärgil tuleks luua kõigi ehitusjäätmete nõuetekohast ja ohutut käitlemist tagavad kogumis- ja tagasivõtusüsteemid ja sorteerimisrajatised, ning jäätmevoogudes sisalduvate ohtlike ainete ohutuks käitlemiseks, kõrvaldamiseks ja asendamiseks on vajalik ehitusmaterjalide ringlussevõtt või taaskasutamine; leiab, et ringmajanduses tuleks võtta kasutusele keskkonnanormidel ja -kriteeriumidel põhinev materjalide märgistamissüsteem, mis oleks seotud võimalusega neid väärtusahelas lihtsal moel ja vähese energiakuluga uuesti kasutusele võtta, võttes seejuures eriti arvesse sekundaarse tooraine tähtsust; märgib, et praegust toote keskkonnadeklaratsiooni käsitlust tuleb laiendada ja seda tuleks kasutada sisendina hoonete hindamisel, näiteks taseme(te) raamistikus; palub komisjonil pakkuda ringmajanduse tegevuskava ja kestliku hoonestuse strateegia ühe osana välja konkreetsed meetmed nendes küsimustes;

49. rõhutab, et kliimamuutuste tõttu tõusevad üha suvised õhutemperatuurid linnades; juhib lisaks tähelepanu nn rohelise taristu lahendustest saadavatele mitmesugustele hüvedele – need võivad parandada õhukvaliteeti, mugavust ja vastupanuvõimet kliimamuutustele, oluliselt vähendada energiavajadust, aidata taastada veeringlust ja toetada linnade bioloogilist mitmekesisust, ning samal ajal toetada ringmajanduse põhimõtteid; palub komisjonil ja liikmesriikidel hoonete ulatuslikumal renoveerimisel ja uute hoonete ehitamisel stimuleerida looduslike ja vähese CO_2-heitega ehitusmaterjalide kasutamist ning rohekattega katuste ja seinte, jahedate pindade ja muude passiivmeetodite kasutuselevõttu; palub komisjonil neid kaalutlusi arvesse võtta ja propageerida renoveerimislaine algatuses rohelise taristu lahendusi ja bioloogilise mitmekesisuse aspekte;

50. tuletab meelde, et säästvad ehitusmaterjalid, näiteks sertifitseeritud puit, on vähese süsinikuheitega ja kauakestvate hoonete saavutamiseks hädavajalikud ning et ehitamine loob võimaluse talletada süsinikku biopõhistes ehitustoodetes nende toodete kestliku kättesaadavuse piires;

51. märgib, kui tähtis on läbi vaadata praegused ühtsed standardid, nii et need hõlmaksid ehitustoodete kestlikkusnäitajaid, mis peaksid olema kooskõlas kehtivate ELi normide ja olelusringi arvutamise ühtse ELi käsitlusega, s. t hoonete standardiga EN 15978 ja ehitustoodete standardiga EN 15804; rõhutab, et renoveerimise kavandamisel tuleks vastavalt ringmajanduse eesmärkidele optimeerida hoone kogu olelusringi energia- ja kliimamõju, võttes arvesse tootmise, kasutamise ja projekteerimise mõju ringlussevõetavusele, ehitustoodete ja -jäätmete ringlussevõtule ja remondiks vajalikule varustusele; palub, et komisjon käsitleks neid küsimusi ringmajanduse strateegias ning vaataks 2021. aastaks läbi määruse (EL) nr 305/2011, millega sätestatakse ehitustoodete ühtlustatud turustustingimused ([27]), et võimaldada nende toodete siseturul hästi toimida ning soodustada energiatõhusate hoonete renoveerimist ja ehitamist toetavaid tehnoloogilisi uuringuid ja innovatsiooni;

52. palub komisjonil välja selgitada integreeritud renoveerimisprogrammide parimad tavad nii, et need hõlmaksid ka ajaloolised ja muinsuskaitse all olevad hooned; tunnistab muinsuskaitse aluste hoonete eripära ja kahjustatavust ning on veendunud, et valdaval enamikul juhtudel saab ühitada hoonete kaitsmist ja energiatõhususe tõstmist, ning toonitab, et muinsuskaitse all olevate hoonete renoveerimine peaks alati toimuma kooskõlas riiklike kaitse-eeskirjadega, 1964. aasta Veneetsia hartaga mälestiste ja ajalooliste paikade konserveerimise ja restaureerimise kohta ning algupärase arhitektuuriga;

53. toonitab vajadust tagada sertifitseeritud ekspertide poolse kontrolli ja renoveerimisjärgse energiatõhususe jälgimisega tegelik energiasääst, kuna see tagab kvaliteetse renoveerimise, paremad investeerimisvõimalused ja suurema kulutõhususe ([28]);

54. palub liikmesriikidel muu hulgas oma hankestrateegiates ning avaliku sektori vahenditest rahastatud ehitus- ja renoveerimisprojektides võimalikult palju rakendada ja edendada materjalide korduvkasutamist, ringlussevõttu ja taaskasutamist, näiteks muutes keskkonnahoidlike riigihangete ([29]) eesmärke ning ühtlustades hoonete renoveerimise energiatõhususe, keskkonna- ja sotsiaalseid kriteeriume, tagades samas võrdsed võimalused riigihangetel; tuletab meelde kohalike ehitusmaterjalide olulisust ehitustraditsioonide säilitamiseks, piirkonna kliimaoludes kõige sobivamate materjalide kasutamiseks ning heitkoguste ja transpordikulude vähendamiseks;

Standardid, oskused ja tervislikud hooned

55. rõhutab renoveerimisnõuetega kaasneva kasu olulisust otsustavatel hetkedel, kuna lisaks energiasäästule suurendavad need ka kinnisvara väärtust ja aitavad üle saada sellistest tõketest nagu näiteks lahknevad stiimulid; on veendunud, et prioriteediks tuleks seada halvimate näitajatega hoonete põhjalik, ka etapiviisiline põhjalik renoveerimine ja eelkõige töötada selleks välja kehtivatele riiklikele energiamärgistele tuginevad energiatõhususe miinimumstandardid, mis on hädavajalikud renoveerimisse investeerimiseks ja mida tuleks kohaldada horisontaalselt; on seisukohal, et sellised meetmed toovad kasu elanikele ja võivad vabastada kodanikud energiaostuvõimetusest ([30]); märgib, et põhjaliku renoveerimise eeldatav määr (0,2 %) on madal; teeb ettepaneku 2050. aasta kliimaneutraalsuse eesmärgi täitmiseks uurida renoveerimise miinimummäärasid ja võtta need kasutusele;

56. toonitab, et järk-järgult rangemaks muudetavad energiatõhususe miinimumstandardid, eriti kui need on õigesti kavandatud ja etapiviisiliselt juurutatud, aitavad rakendada pikaajalisi renoveerimisstrateegiaid ning luua turu jaoks investeerimiskindlust, eriti kui nendega kaasnevad suutlikkuse suurendamine, kohandatud nõuanded, tehniline abi ja rahaline toetus;

([27]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2011. aasta määrus (EL) nr 305/2011, millega sätestatakse ehitustoodete ühtlustatud turustustingimused ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 89/106/EMÜ (ELT L 88, 4.4.2011, lk 5).

([28]) Euroopa Kontrollikoda, op. cit.

([29]) Komisjoni 16. juuli 2008. aasta teatis „Keskkonnahoidlikud riigihanked“ (COM(2008)0400).

([30]) Komisjoni talituste töödokument. Mõjuhinnang, mis on lisatud dokumendile „Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta“, lk 95–97 (SWD(2016)0414).

57. nõuab jõulisemat tõenditel põhinevat käsitlust, mis võimaldab usaldusväärseid ja tugevdatud andmeid kasutades täpselt hinnata hoonete energiatõhusust ja kulutõhusaid meetmeid, mis edendavad ELis kulutõhusate lahenduste parimate tavade jaoks võrdsete tingimuste loomist;

58. on veendunud, et kuna hoonete renoveerimispasside kasutuselevõtt võimaldab tõhustada, koordineerida ja jälgida pidevat täiustamistegevust ning jälgida renoveerimise põhjalikkust ja energiatõhusust, on see kasulik majaomanikele, ehitusfirmadele ja üürnikele, kellele renoveerimispassid peaksid olema kättesaadavad; rõhutab, et renoveerimispass peaks olema ELi ühine vahend, mida kohandatakse riiklike ja piirkondlike eripäradega, et lahendada hoonetefondi arvukatest erinevustest tulenevad probleemid, ning et see tuleks ühitada praeguste hoonete energiatõhususe sertifikaatidega;

59. rõhutab, kui oluline on koondada ehitusteave ühtsesse digitaalsesse vahendisse; on seisukohal, et see peaks hõlmama materjalide ringluspotentsiaali, siseõhu kvaliteeditegurite hindamist (ka tervishoiu ja ohutuse seisukohalt) ning olemasolevatel keskkonnavahenditel ja -standarditel põhinevaid kindlaid näitajaid;

60. rõhutab COVID-19 kriisi järgse majanduse elavdamise kava kontekstis õiglase ülemineku fondi tähtsust ja potentsiaali ehitus- ja renoveerimissektori töötajate koolitamisel ja kvalifitseerimisel ning mõjutatud piirkondade töötajate oskuste täiendamisel ja ümberõppel, sealhulgas ettevõtete digiteerimisel üleminekuks CO_2-neutraalsele majandusele;

61. juhib tähelepanu sellele, et siseõhu kvaliteedi seisukohalt peaksid hoonete renoveerimisprojektide tulemuseks olema alati tervislikud ja hallitusvabad hooned; rõhutab, et õhukvaliteedi, temperatuuritingimuste ja siseruumide muude tervise- ja mugavusaspektide standardite (sh piisav päevavalgus ja mehhaaniline ventilatsioon) läbivaatamine parandab hoonekasutajate tervist ja tööviljakust ning töö- ja õppetulemusi ning võimaldab olulist sotsiaaltoetuste kokkuhoidu, vähendades seega liikmesriikide avaliku sektori kulusid ja tuues kasu kogu ELi majandusele ja kodanikele;

62. rõhutab, et kasvanud energiatõhususest täiel määral kasu saamiseks tuleb erialaspetsialistidele ja hoonete kasutajatele tagada piisav oskusteave hoonete hooldamiseks ja kasutamiseks, sealhulgas oma käitumise muutmiseks;

63. kutsub komisjoni üles käivitama ehitus- ja renoveerimissektoris ELi oskuste ja teabe algatuse, mis hõlmaks ka soolist mõõdet, et kaasata sidusrühmi ümberõppesse, täiendõppesse ja suutlikkuse suurendamisse, kusjuures peatähelepanu pööratakse tööhõivele, eelkõige noorte toomiseks tööle renoveerimissektoris; toonitab, et kvaliteedi, nõuetelevastavuse ja ohutuse tagamiseks peavad projekteerimise ja ehitamise/renoveerimise etapis osalevatel spetsialistidel olema piisavad oskused ja pädevused ning et see hõlmab ka selliseid osalisi nagu paigaldajad, arhitektid ja töövõtjad; kutsub liikmesriike üles töötama välja riiklikke strateegiaid ehitussektori oskuste parandamiseks, keskendudes energiatõhususele, materjalide kestlikkusele ja ringlusele, passiivtehnoloogiatele ja taastuvate energiaallikate integreerimisele, sealhulgas omatarbeks toodetud energia tarbimisele ja digitaalsetele lahendustele, ning pakkuma eritoetust mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete töötajatele;

64. kutsub komisjoni üles toetama integreeritud renoveerimisprogrammide jaoks vajalikke oskusi ja innovatsiooni õiglase ülemineku fondi, sihtotstarbeliste Marie Skłodowska-Curie meetmete ja programmi „Erasmus+“ kaudu ning looma programmi „Euroopa horisont“ missiooni kogukondade ja linnaosade hoonete renoveerimiseks, samuti kutsub üles Hariduse, Audiovisuaalvaldkonna ja Kultuuri Rakendusametit (EACEA) edendama ja rakendama ehitussektori strateegiliste oskuste ühendust, et kavandada ja pakkuda ühtset koolitussisu praegu nappivate oskuste arendamiseks; samuti kutsub üksikisikuid, ettevõtjaid ja organisatsioone üles kasutama koolituseks, oskuste täiendamiseks ja hariduse omandamiseks renoveerimissektoris oskuste ja hariduse arendamise katseprojekti „Skills & Education Guarantee Pilot“ ja sarnaseid kavasid;

65. palub komisjonil avaldada aastaks 2022 hoone, valdaja ja omandi liikide põhjalikud mõjuhinnangud ning töötada välja õigusraamistik, et kooskõlas 2050. aasta eesmärgiga kehtestada olemasolevatele hoonetele järk-järgult karmistuvad energiatõhususe miinimumstandardid; toonitab, et sellised standardid aitaksid luua tegevuskava suure energiatõhususega ja süsinikuneutraalse hoonetefondi saavutamiseks hiljemalt 2050. aastaks, ning need võivad anda turule selgust ja kindlust praeguse hoonetefondi ümberkujundamisel; rõhutab, et riiklike energiatõhususe miinimumnõuetega peaks kaasnema terviklik poliitikameetmete pakett, mis sisaldab vähemalt teavet ja kodanikele kohandatud nõustamist ning asjakohast rahastamistoetust;

66. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võtma 2025. aastaks kasutusele kiirendatud digitaalsed hoonete renoveerimispassid, mille üheks osaks oleks teave siseõhu kvaliteedi paranemise ja tervislike hoonete kohta;

67. kutsub komisjoni üles töötama oma renoveerimislaine ühe osana välja ELi kliimakalkulaatori, mis seoses ELi hoonete renoveerimisega 2050. aastaks tagab ehitusmaterjalide, toodete ja teenuste täpse ja lihtsasti mõistetava märgistamise; rõhutab, et ELi kliimakalkulaator peaks tagama võrdsed võimalused peamistele osalejatele, kes annavad osa ELi hoonetefondi integreeritud renoveerimisprogrammide kasvuhoonegaaside jalajäljest või on sellega seotud, ja et selline terviklik lähenemisviis aitaks positiivselt mõjutada ELi kodanike, majandusvaldkondade ja VKEde käitumist; rõhutab, et selle kontseptsiooni aluseks peavad olema olelusringil põhineva ja ringmajanduse põhimõtted, et tõsta Euroopas toodetud kliimasõbralike kaupade nõudlust ja ELi ehitussektori konkurentsivõimet; soovitab komisjonil kasutada kasvuhoonegaaside heitkoguste hindamisel juba tuntud teaduslikke meetodeid, saades inspiratsiooni nt oma „toote keskkonnajalajälje“ käsitlusest;

68. nõuab, et energiatõhususe direktiivi eelseisval läbivaatamisel karmistataks artiklite 3, 5 ja 18 eesmärke ning et hoonete energiatõhususe direktiivi läbivaatamisel töötataks välja ehitusstandardite määratlemise uus käsitlus, mis oleks kooskõlas ELi energia- ja kliimaeesmärkidega;

69. palub komisjonil läbi vaadata energiatõhususe sertifikaatide mõju liikmesriikides ja tõhustada kehtivaid õigusnorme; märgib, et kogu ELis tuleks parandada energiatõhususe sertifikaatide usaldusväärsust, asjakohasust ja võrreldavust, et neist saaks, eriti finantssektori jaoks, usaldusväärne turupõhine hoonete tõhususe ja kvaliteedi hindamise vahend;

Digiteerimine ja usaldusväärsed andmed

70. leiab, et digiteerimine aitab kodanikel aktiivselt energiasüsteemis osaleda hajutatud energiatootmise ja -salvestamise, paindlikkuse ning valdkondliku integratsiooni ja ühendamise kaudu; toonitab digiteerimise ja andmete tähtsust renoveerimiskavade kiirema kavandamise ja elluviimise ning nende tulemuste kontrollimise ja jälgimise, samuti energeetika tõhusama planeerimise ja juhtimise seisukohalt;

71. kutsub komisjoni üles uurima hooneid käsitlevate andmete usaldusväärsust ja andmete puudumist ning arvestama sellega, kuidas digiteerimise edasine kasutamine võib aidata energiatõhusus- ja renoveerimispoliitika vastuvõtmisel paremini tagada tõhusat tõenditel põhinevat käsitlust; tunnistab vajadust digiteerida energiatõhususe sertifikaatide riiklikud andmebaasid, hoonete andmed ja muu ehitusteave, et need oleksid kättesaadavad digitaalsete hoonepasside ja muude arukate hoonetega seotud rakenduste taotlemisel;

72. on seisukohal, et asjade internet on hoonete energiatõhusaks renoveerimise tegeliku mõju mõõtmise vahend ja suuremahuliste kulutõhusate renoveerimisstrateegiate võimaldaja; juhib tähelepanu integreeritud tehisintellekti võimalikule rollile andmete analüüsimisel ning hoonete energiatarbimise jälgimisel, haldamisel ja kohandamisel;

73. on seisukohal, et hoonete ja ehitustehnoloogiate digiteerimine on suurema energiatõhususe võtmetegurid; kutsub kõiki asjassepuutuvaid kohalikke, piirkondlikke, riiklikke ja Euroopa osalejaid üles digiteerimise edendamisse aktiivselt oma panust andma;

74. juhib tähelepanu ülivõimsate kommunikatsioonitaristu võrkude kasulikkusele arukate kodude toetamisel; sellised võrgud oleksid integreeritud mõnda suuremasse digitaalsesse energiakeskkonda, mis võimaldavad hoonetel arukatest funktsionaalsustest kasu saada ja neid ise pakkuda ja võimaldavad mitmesugustes majandusvaldkondades energiaintegratsiooni ja -säästu, muu hulgas tarbimiskaja ja hoonesisese energiatarbimise optimeerimist muu hulgas nutiseadmete, koduautomaatikaseadmete, elektriliste soojuspumpade, akusalvestite, elektrisõidukite laadimisjaamade ja arukate arvestite abil; kiidab heaks läbivaadatud hoonete energiatõhususe direktiivi eesmärgi edendada veelgi arukaid ehitustehnoloogiaid nutivalmiduse näitaja kui vahendi kaudu, mis toetab hoonete nutivalmiduse hindamist ning hoonete omanike ja kasutajate teadlikkuse tõstmist hoonete automatiseerimis- ja juhtimissüsteemide väärtusest hoonete üldise tõhususe suurendamisel, kusjuures nende süsteemide direktiivi artiklites 14 ja 15 esitatud rakendusvõimalusi tuleks veelgi laiendada;

75. juhib tähelepanu arukate võrkude tähtsusele taastuvate energiaallikate tõhusal integreerimisel elektrivõrkudesse ning soovitab otsida põhivõrguettevõtjate ja jaotusvõrguettevõtjatega sisse seatud liideste kaudu uusi võimalusi energiatõhususe tõstmiseks ja elektrienergiateenuste osutamiseks; rõhutab, et nano- või mikrovõrkudega ühendatud arukad hooned võivad tagada stabiilsema elektrivarustuse ja kütte-/jahutussüsteemide parema kättesaadavuse;

76. toonitab, et õigus eluasemele ja tarbijaõigused eeldavad sotsiaalseid kaitsemeetmeid, andmekaitset, eraelu puutumatuse austamist ja nõusolekut vastavalt isikuandmete kaitse üldmääruses sätestatule; rõhutab, et renoveerimise käigus pakutavad digilahendused peaksid olema intuitiivsed, lihtsad ja koostalitlusvõimelised, samas kui nende paigaldamisega peaks kaasnema hoone kasutajatele vajalik koolitus, teave ja tugi; rõhutab sellega seoses mittesekkuvate digitehnoloogiate potentsiaali;

77. kutsub komisjoni üles hindama hoonete energiatõhususe direktiivis sätestatud laadimistaristu nõuete läbivaatamise vajadust; rõhutab, et arukas laadimistaristu on mittesaastava elektromobiilsuse suurendamise eeltingimus;

Renoveerimislaine

78. näeb renoveerimislaines võimalust saavutada 2050. aastaks energiatõhus ja kliimaneutraalne hoonetefond integreeritud renoveerimisprogrammide tegevuskava kaudu, milles põhitähelepanu suunatakse kogukondadele, eelkõige energiaostuvõimetuses olijatele, ning pakkuda tervislikke, inimväärseid, taskukohaseid ja energiatõhusaid hooneid, kus inimesed saaksid täielikult realiseerida oma potentsiaali vastavalt Euroopa rohelisele kokkuleppele ja 2050. aasta kliimaneutraalsuse eesmärgile; tegevuskava realiseerimine saaks toimuda täielikus koostoimes Euroopa uue tööstusstrateegiaga, VKEde strateegiaga kestliku ja digitaalse Euroopa kujundamiseks, ringmajanduse strateegiaga, õiglase üleminek mehhanismi ja majanduse elavdamise abivahenditega ning Euroopa digiajastule vastavaks muutmise strateegiatega;

79. on veendunud, et renoveerimislaine võib leevendada COVID-19 kriisi mõju, sest see ergutab riikide ja kohalikku majandust ning soodustab näiteks ehitus- ja taastuvenergiasektoris kvaliteetsete oluliste töökohtade loomist ning toetab mikro- ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKE) töötajaid, kes moodustavad sektorist 97 %; lõppkokkuvõttes tekitab see arvukalt hüvesid ja võimalusi, sealhulgas kaasnevat sotsiaalset ja keskkonnaalast kasu, mida Euroopa hoonetefondi energiatõhusamaks muutmine võib anda; rõhutab, et renoveerimislainel võib olla oluline roll majanduse kestlikul elavdamisel ning see võib olla kõigi COVIDi-järgsete majanduse elavdamise kavade põhielement; rõhutab seepärast, et komisjon ei tohiks selle ettepanekuga viivitada ja ta peaks pakkuma kõiki olemasolevaid rahastamisvõimalusi;

80. nõuab puhta energia paketi ambitsioonikat rakendamist; rõhutab lõimitud riiklike energia- ja kliimakavade rolli ehitussektori võimaluste suurendamisel; kinnitab oma kindlat tahet jälgida tähelepanelikult selle ja kõigi teiste õigusnormide rakendamist ning palub komisjonil tagada läbivaadatud hoonete energiatõhususe direktiivis sisalduvate meetmete jõustamine;

81. kutsub komisjoni üles asetama energiatõhususe esikohale seadmise põhimõte ELi hoonete renoveerimise protsessis kesksele kohale kooskõlas energialiidu juhtimise määrusega;

82. väljendab heameelt liikmesriikide pikaajaliste renoveerimisstrateegiate üle, milles määratletakse 2030. ja 2040. aasta vahe-eesmärgid kliimaneutraalsuse eesmärgi poole liikumisel; väljendab muret selle pärast, et paljud liikmesriigid on oma pikaajaliste renoveerimisstrateegiate esitamisega tublisti hiljaks jäänud; kutsub neid liikmesriike üles kasutama võimalust täita oma hoonete energiatõhususe direktiivist tulenevad kohustused ja esitama oma hilinenud pikaajalised renoveerimisstrateegiad; julgustab valitsusi rakendama uuenduslikku poliitikat, et kaasata kodanikud aktiivselt energiatõhususe programmidesse; on seisukohal, et pikaajalisi renoveerimisstrateegiaid tuleks tunnustada kavandamise, edusammude mõõtmise ja energiatõhususe eesmärkide saavutamise peamise vahendina;

83. rõhutab, et suure energiatõhususega ja süsinikuneutraalne hoonetefond tuleks saavutada energiatarbimise olulise vähendamisega tänu jõulise ja võimaldava energiatõhususpoliitika rakendamisele, kattes samas jääkvajadused taastuvenergiaga; toonitab, et hoonete renoveerimine tuleks integreerida energiasüsteemi CO_2-heite vähendamiseks tehtavate laiemate jõupingutustega ja sellega peaksid kaasnema investeeringud nt tõhusatesse piirkondlikesse energiavõrkudesse ja

soojuspumpadesse, lähtudes süsteemi-/piirkonnapõhisest käsitlusest, milles integreeritakse kõik võimalikud tõhususmeetmed, näiteks vabaneva soojuse taaskasutamine; rõhutab vajadust määratleda konkreetsed meetmed, et realiseerida suure tõhususega koostootmise ja kaugkütte kindlakstehtud võimalused; toonitab, et selline süsteemne käsitlus on vajalik üleminekuks suure energiatõhususega ja üksnes taastuvaid energiaallikaid kasutavale majandusele kooskõla tagamiseks eesmärgiga, et globaalne soojenemine jääks alla 1,5 °C;

84. väljendab heameelt komisjoni teadaande üle, milles väljendatakse kavatsust edendada koolide, haiglate ja abivajajate eluasemete, eelkõige pahatihti kõige halvemas seisus olevate avaliku sektori hoonete renoveerimist; juhib siiski tähelepanu sellele, et suureks probleemiks on arvukad elumajad, mille arvele langeb ELis 75 % hoonestatud põrandapinnast;

85. nõustub analüüsiga, et hoonete energiatõhusaks renoveerimisega kaasneb palju eeliseid, näiteks paremad õpitulemused, kiirem väljapuhkamine ja inimeste energiaostuvõimetusest väljaaitamine; juhib tähelepanu sise- ja välisõhu kvaliteedi paranemisele, heitkoguste vähenemisele, energiatõhususe suurenemisele, paremale soojusmugavusele ja impordist sõltuvuse vähenemisele; nõuab nimetatud hüvede lisamist integreeritud renoveerimisprogrammidesse;

86. kutsub liikmesriike üles käivitama valdkonnaüleseid, riigispetsiifilisi ja kohandatud teavituskampaaniaid hoonete energiatõhususe parandamisest tulenevate arvukate võimaluste ja hüvede tutvustamiseks, ning andma teavet ühtsete kontaktpunktide ja olemasolevate rahastamisvõimaluste kohta, seda ka ELi tasandil;

87. palub komisjonil integreerida renoveerimislaine meetmed uutesse ja läbivaadatud ELi õigusaktidesse ning subsidiaarsuse ja kulutõhususe põhimõtteid täielikult järgides vaadata läbi 2030. aasta kliima- ja energiaeesmärgid, et tekitada eri õigusaktide vahelist koostoimet ja seada need kliimaneutraalsuse saavutamise trajektoorile, tagades samal ajal, et energiatõhususe meetmed ja sealhulgas hoonete renoveerimine oleksid lõimitud peamise poliitikameetmena, mille abil täita lüngad 2030. aasta eesmärkides; rõhutab finantsabi vajalikkust üürnikele ja omanikele eluaseme taskukohasuse tagamisel;

88. palub komisjonil hinnata pikaajalisi renoveerimisstrateegiaid ja anda liikmesriikidele soovitused, milles toodaks välja nii senised puudujäägid kui ka parimad tavad; palub liikmesriikidel teostada oma pikaajaliste renoveerimisstrateegiate järelevalvet ja vaadata need iga viie aasta tagant läbi kooskõlas ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni kokkuvõtete tegemise tsükli ja selle laieneva struktuuriga, et olla kindel suure energiatõhususega ja kliimaneutraalse hoonetefondi eesmärgi saavutamises; kutsub liikmesriike üles võtma kasutusele pikaajalised renoveerimisstrateegiad kui majanduse ergutamise ja elavdamise vahendi, mis eeldab nende koostamise ambitsioonikat, üksikasjalikku ja kiiret lõpuleviimist; palub neil liikmesriikidel, kes ei ole seda veel teinud, esitada viivitamata oma pikaajalised renoveerimisstrateegiad;

89. nõuab ehitus- ja renoveerimissektori ning eelkõige mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate kaasamist majanduse taastepakettidesse; nõuab, et majanduse ergutamise kavas seataks prioriteediks investeeringud hoonete väga energiatõhusaks ja taastuvenergiapõhiseks renoveerimisse;

o

o o

90. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon kõigile ELi institutsioonidele ja liikmesriikidele.